

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dimenes 7 de Juny de 1899

Núm. 3913

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principales librerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 65.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXÓS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 1.
6 provincies trimestre . . . . . 3.
Extranjer y Ultramar . . . . . 5.
Anuels, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Esparrachs d' Argenteuil

Se 'n venen diariament a la botiga d' EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou, núm. 12).

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA

Ptas.

- Tubo pera 2 ó 3 vacunas . . . . . 1'00
- Tubo pera 8 ó 10 vacunas . . . . . 1'50
- Tubo pera 20 ó 25 vacunas . . . . . 3'00
- Estoig ab 5 tubos pera 2 ó 3 vacunas . . . . . 4'00

PULPA

Ptas.

- Placas pera 3 ó 4 vacunas . . . . . 1'50
- Placas pera 6 ó 8 vacunas . . . . . 3'00
- Frascos pera 25 vacunas . . . . . 8'00
- Frascos pera 50 vacunas . . . . . 15'00

Seceló doctrinal

Lo comensament de la temporada

Las primeras sessions de las Cortes han demostrat lo mal més gros de que l' actual Govern pateix; lo mal que té de llessar a perdre, y que ha de fer completament estérils los propòsits d' introduhir sas reformas una mica serias en l' administració, en la política y en la Hisenda d' aquest desgraciat país.

Lo Govern del senyor Silvela es un govern profundament débil, y ho es més que per res, per la debilitat de caràcter y la falta de conviccions positives de qui l' presideix.

Lo succehit lo dissapte en lo Congrès y en lo Senat, n' es prou bona prova. En lo Congrès, molts dels diputats de la majoria comensan per no votar sisquera pera president al senyor Pidal; després, al procedirse a la elecció de la Comissió d' actas per ficarse molts d' ells en las llyuytas entre 'ls lliberals, decantantse per los sagastins ó per los gamacistas, per poch deixan a terra, a un dels candidats ministerials, que sols pogué entrar en la Comissió després d' un sorteig, que no s' efectuá sens un gros esbalot promogut per las minorias sagastina y republicana. Tot perque s' veu que ningú mana, y es un sintoma terrible: pera un parat en lo Govern, un desconcert semblant en la primera sessió d' unas Cortes novas.

En lo Senat, la debilitat ha aparegut en altra forma. Lo Govern feu sa candidatura pera la Comissió d' actas, reservantse quatre llochs, donantne un altre als amichs del Duch de Tetuán, com un pas més cap a la unió definitiva, y cedintne 'ls dos restants als sagastins. Y heusaquí que l' general Martinez Campos, a lo que sembla, sense consultarho a ningú, com si ell pogués fer y desfer en aquestas matèrias, se li ocorregué comprometre un lloch en la Comissió pera 'ls amichs d' en Gamazo. Y després de moltas peripecias, y disgustos y conferencias, resultá que pera no disgustar a en Sagasta, que de tots modos volia dos llochs, ni al duch de Tetuán, que té de sustituir a en Polavieja, lo dia de la ruptura, ni a en Martinez Campos, que en tant anys encare no ha après res de prácticas parlamentarias, cedí lo qui menos tenia de cedir, lo Govern, que s' quedá en minoria en la Comissió contra lo que sempre s' fa. Tot aixó no té en si mateix cap importancia, pe-

ro en té molta per lo que revela. Per una part retrata la política madrilenya avuy feta tota de personalismes y de nimietats ridicolas; per altra indica la poca resistencia d' en Silvela, pera salvar qualsevol dificultat que s' presenti. Y si en cosas tan petites ho fan aixís, qué succhiria davant de qualsevol tentativa una mica ben dirigida cap a la reorganización del Estat espanyol, que necessariament hauria de disgustar a molts!

RETAILL

No es que 'ns tinga encisats *El Capitan Verdades*. No 'ns hi pot tenir qui, com ell, porta sempre a passejar al lleó y no parla dels americans que no 'ls digan borratxos y cobarts, ab tot y que 'ns han donat tant guapa tunyina.

Pero una cosa es no seguirlo en sas patrioterias de setmesó y una altra no llegirlo quan en sos escrits entra un xich a fondo. Are en pochos dias s' ha llessat de debó y clava als militars la espasa fins a la emponyadura. Ni un ediestro quan va curt de puros y té al devant un tero dels que 'n diuhon nobles.

Fa uns quants dias que se las emprengué contra 'ls generals de Cuba ó, més ben dit, de la Habana, perque fora de la Habana per ells no hi havia ni camps de canya, ni manigua, ni plantacions de tabaco, ni coccos, ni insurrectes. Cuaranta vuyt per un fluix n' hi havia dintre de la capital mentre durá la guerra ab los americans, y darrera 'ls insurrectes... eucutulla. Ni un per remey, perque, segons aquell capitan, las brigadas y divisions corrian del un cantó al altre (ó potser no corrian, que tot podria ser) manadas per coronels y tinents coronels que tot lo més podian manar un batalló. Y afegeix:

«Llegó el desprestigio de nuestros generales, entre el mismo Ejército, hasta el punto que se les ponía por éste motivo sin respecto ninguno, y recuerdo en este momento, por lo adecuado y gracioso, el de uno a quien llamaban el señor Luis el Tumbón porque no había poder humano que le hiciera moverse de la Habana, y al que en estos dias se le ha concedido la gran cruz de María Cristina, tal vez por ser tumbón, pues, según es público, no tiene ningún otro mérito.»

Fins aquí lo que toca als generals. L' endemà, si no aném errats, las emprengué

contra un tinent ordenador de pagos que al arribar a Madrid va fer com los voluntaris d' en Sugranyes al Marrochi: arribar y moldre. Ben provehit venia de diner, perque per 55.000 pessetas se comprá una casa gravada ab una hipoteca de 30.000, total: 85.000 pessetas, que pagá al contado rabioso, no sabentse que fos fill de casa bona, ni que hagués fet un bon casament, ni que hagués tret cap rifa. Y afegeix l' implacable denunciador: «quan se desprengué de 85.000 pessetas tot d' un cop, es de creure que per sas necessitats n' hi quedessin altras tantas». Com nosaltres no sabem las costums y la manera de viure d' aquesta gent, no dihem ni si ni no. Si algun ide nostres lectors las coneix, ja s' farà ell sol la resposta.

Y torna a tocar la tanda als generals en lo que diu en lo *Nacional* del diumenge. Aquesta vegada ja no parla dels principes de la militia en bloc, sino que n' destría un, lo senyor Jimenez Castellanos, darrer capitá general de Cuba. Aquest senyor portá de la guerra 2.000.000 sense haver liquidat los alcanses de ningú, fora dels seus y 'ls de casa seva que arribavan a 26.000 duros compresos los assistents; y després de tocar la cuestió de diners, toca la de la campanya, acusantlo de no haver acudit ab una columna de 3.000 homes de que disposava, a socorre un destacament que s' batia desesperadament contra 'ls enemichs.

Total, que l' compte de las Almenas no tenia cap rshó al esclamar-se en lo Senat y que Cuba y Filipinas s' han perdut perque si, per la fatalitat, perque 'ls frets tardans del any passat malmeteren la cullita d' abarcochs y la d' atmetlla, y perque va sortir una estrella ab cúa, pero de cap manera per culpades generals que van tornar de las colonias fets un bras de mar, ab més creus al pit que no 'n cabén als aparadors de ca 'n Castells y ab salut per dar y per vendre.

Y mentrestant als *Tocinos Unidos* s' entretenen en formar expedient als generals que van atacar y pendre Santiago de Cuba, perque, segons los entesos d' allá, van perdre massa homes per rendir la ciutat hont s' hi van pronunciar brindis tant calorosos com lo del senyor arquebisbe en honra y gloria de la oficialitat d' en Cervera que al cap d' uns quan's mesos entrava presonera al port de Nova York perque 'ls barcos que comandava no tingueren prou camas per fugir.

Y per avuy prou, que no diu més *El capitan Verdades*. Un altre dia se continuará.

(De La *Renascença*).

Que hi hagi pau

A bon segur que no existeix en lo món civilizat, cap ser que ignori la celebració del Congrès de La Haya. D' allí ha de sortir lo que hi hagi pau ó hi hagi guerra entre las nacions y 'ls més ilustres diplomáticos europeus van buscant lo modo d' acabar ab una de las més grans aberracions de la humanitat culta; la llyuya armada. Bahorabona que s' discuteixi y fins es perdonable que en un moment d' excitació, se tirin los trastes al cap la gent, pero d' aixó a que duas nacions per mor d' alguns pams de terreno ó per capritxos d' un govern, se destrossin y 'ls pares perdin fills y las esposas marits y 'ls fills quedin orfes hi va una distancia, que salvar deuen tots aquells que s' precihin de contribuir ab son esforç al Progrés de la Humanitat.

A aixó sembla que tendeixen las actuals corrents diplomáticas: las nacions se temen mútuament y per por, res més que per por, tractan d' abolir sistemas y procediments, que si en altras épocas responderen a las necessitats, avuy no son més que anacronismes, infamants pera 'ls avansos de que blasona aquest agonitzant sigle.

Pero es lo mal, que he per lo camí que porten los actualment congregats a La Haya, he per lo sens número de desenganys suterts durant la meua vida, no puch per menos de tenir per cosa indubitable que del Congrés de La Haya no se'n treurà res de profit.

Aquest procediment, que es precisament l'únic pera que de las conferencias de La Haya resulti res de profit, no es lo que s'adopta. Y ho poso en temps present y no en futur, per lo que vaig a referir.

Lo director de Bellas Arts d'Holanda y 'l director del Museu Real de La Haya, M. Bredius, fa temps tingueren una qüestió a consecuencia de la que, Mr. Bredius, presentà la dimissió del seu càrrech. Se'n enteraren los crítics y 'ls amateurs y com lo sudit director del Museu, es, segons diuen, una persona peritissima s'armà una polvareda de trescents mil milions de parells de dimonis. (¿Seré portugués?). Se pogué per fi arreglar l'assumpto y entre 'l director de las Bellas Arts y M. Bredius, se firmà un protocol, acceptant mútuament una tregua de duració indeterminada.

Aqueixa tregua s'va rompre fa alguns dias; Mr. Bredius presentà a la direcció de Bellas Arts una nota demanant que s'comprés un magnífich exemplar d'una obra escrita sobre Velázquez y sa escola—pera mi no la té, com no la té cap geni,—a qual petició va contestar lo director de Bellas Arts ab un rodó: no hi ha lloch.

Tal negatiu, y d'un enemich, no la pogué sofrir Mr. Bredius y acte, seguit, aquesta vegada ab caràcter irrevocable, presentà la dimissió de son càrrech. Y no això sol: de pas manifestà que se'n anava de director al Museu municipal d'Amsterdam y com del municipi d'aquesta població son los magnífichs Rembrandt, que s'conservan en lo Museu Real de La Haya, Mr. Bredius al marxar cap a son nou destí se'n emportà lo milloret que en pintura holandesa s'podia exhibir a quants visitaven la capital d'Holanda.

Lo ministre del Interior s'ha enterat del cas y ha exigit responsabilitats al director de Bellas Arts, fentle responsable de lo que succeheix; aquest ha perdut la serenitat y ha desafiat a M. Bredius y en conjunt lo terceto ofereix lo més fíatimos aspecte de desafinació. ¿Com volen, donchs, que de La Haya naixi quelcom bo, quan l'exemple que allí ns ofereixen es lo d'una guerra civil horripilant?

OLIVA BRIDGMAN.

Lo tractat ab Alemania

Las Marianas, Carolinas y Palaos

Las cláusulas principals del conveni realiat ab Alemania pera la cessió de las islas Marianas, Carolinas y Palaos, son las següents: Indempnissació a Espanya de cinch milions de pesos.

Domini del Govern espanyol sobre una isla de cada un dels tres grupos, pera poguer establir en tot temps estacions carboníferas, fins en cas de guerra.

Respectar en sa organizació actual a las ordres y comunitats religiosas.

Y concedir a Espanya las mateixas ventatjas comerciales que disfruta Alemania pera la exportació de nostres productos.

Las negociacions d'aquest conveni s'portaren ab tanta reserva per lo Govern liberal, que ni la premsa nacional ni la extranjera s'enterà del assumpto, sapiguentsse generalment la noticia a Espanya per la indicació que d'ella s'feu en lo missatge de la Corona.

Judicis de la premsa extranjera

Desde Londres comunican a la premsa de Madrid extractes telegráficis donant compte dels judicis emesos per los periódichs de dita capital sobre la venda de las Carolinas.

Diu lo «Times» que Inglaterra no pot objectar res a la adquisició de las Carolinas per Alemania.

«Aquestas islas—afegeix—están separadas de todas las rutas inglesas.

La venda d'ellas es una mostra de cordura que dona Espanya, provant que las rescents desdixas li han ensenyat a sacrificar fútils sentiments a fins verdaderament práctichs.

Retenir las Carolinas hauria sigut un luxo incompatible ab la actual situació de la Hisenda espanyola.»

Afegeix que lo que Espanya necessita immediatament, no es reorganisar l'Exércit y la Marina, sino ospital extranjer que aplicar a sas grans riquezas verges.

A judici del «Standard», deu cridar l'atenció l'afany d'Alemania per adquirir terras.

«Aqueixa tendència de nostres vehins y rivals, diu lo «Standard», es una senzilla, pero elocuent resposta a la doctrina antiimperialista que mantenen MM. Morley y Harcourt.

Aquestos nos aconsellan la abstenció y aquí s'ven com quan nos abstenim altres s'apropian de lo que no prenem nosatres.»

Diu lo «Morning Post»:

«Espanya fou derrotada, no deshonrada. Quan conegué la dura veritat, la acceptà en silenci. Puguí això aprofitarli pera 'l pervindre.

Espanya deu posar sa casa en ordre.

Avuy comensa pera ella un nou capítol de sa historia y es menester que 'l consagri a reposarse de sos grans desastres.

De las ruinas de la antigua Espanya pot sortirne una de nova que contribuheixi al bienestar de Europa.»

CRÓNICA

Ob servacions Meteorológicas

del dia 6 de Juny de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ particular. Includes sub-tables for TEMPERATURAS, VENTS, and NUVOLS.

Per fi los possibilistas han lozrat que nostre apreciat colega local Las Circunstancias contestés a un suelto nostre. Aquesta volta lo veto s'ha aixecat pera obsequiar-nos ab una columna de frases, ab motiu de lo que diguerem del últim acort prés per l'Excelentísim Ajuntament, de posar lo nom d'en Castelar al carrer de Seminaris.

Y ja ho esperavam; reaccionaris a tort y a través y res menys que units ab El Siglo Futuro nos diu.

Las libertats d'alguns possibilistas son totas una pura farsa: ellas, implantadas per consell d'en Castelar no han privat pas que sense 'l vot dels pobles se promogué una guerra; se fé una pau y 's venguesin territoris al extranjer: aquestas libertats—sempre ob los bons consells del Castelar, que ella plora—han permés uns sufragis mentide; uns jurats dels que lothom foig; una ensenyansa que arreu sa troba viciosa: aquestas libertats, que deixavan descansat al seu ídol, perque eran lo summum de las sevas aspiracions, pera arribar a la República, nos han dut los monopolis, lo caciquisme y 'l poder absolut é irresponsable dels ministres.

D'aquets liberals, que tan bé han sabut disfrutar dels troyts del pressupost ab la monarquia; que ni s'han recordat de las reformas sociais; ni dels drets de las regions, ni de la autonómia dels municipis, no n'hom, no, ni n'hem sigut may: ni avans de Polavieja, ni després de Polavieja; ni ab Polavieja, ni sense Polavieja.

Nosaltres som liberals d'una altra manera, que desde 'l primer dia de la nostra publicació havém con signat y no cal repetir. Y vegis si ho som liberals y li semblará extrany a Las Circunstancias. Si nosaltres haguessim sigut possibilistas de la fusta de las dignas personas que presideixen aquest partit en la localitat, en lloch d'honar a n'en Castelar fent un simulacre d'enterro civil, l'hi hauríam fet dir forsa missas a la iglesia. Reaccionaris y veritats? reaccionaris.

Més bá, a que disontir. ¿Per ventura nosaltres discutim la grandesa d'en Castelar? No, aixó es torsa la cuestió, perque pot estar ben segura Las Circunstancias que a Castelar no l'haurán fet ni més gran ni més xich posant lo seu nom al carrer de Seminaris. Lo que déyam y sostenim es que aquest nom no dirá res en la historia de Reus. ¡Si fa quatre dies qu'en Castelar va passar per Reus y ni sisquera van recordarse d'honorarlo alguns dels que avuy lo festejan en la seva mort!

Cal encara parlar dels regidors regionalistas. Sapi ga Las Circunstancias que nosaltres trobém natural la seva actitud dins del municipi, puig allí no s'hi ha d'anar ni a fer política ni a discurssejar. Qui més enra hons, per nosaltres, no vol pas dir que sigui lo qui més treballa, y 's poden prestar molt bons serveys al poble sense fer la pose que demana Las Circunstancias.

Ni es tampoch aquest lloch oportú pera entrar a fondo respecte al desastrós estat del nostre municipi, ni qui 'n tinga la culpa: més si Las Circunstancias hi té empenyo, sols ab lo desitj de compláurerla procurerem fer un estudi fondo y sério tractant aquesta cuestió y demostrarli encara una altra cosa, aixó es, que com més anirém, més embolicat estara lo municipi de Reus. Ja ven si som franchs.

Ara, tot alló de pertrecharse etc. y de chirigotas y veneno de sus rencores y verter su bilis etc., etc., li retorném tal qual nos ho envia; no 'n gastém d'aquesta fraseología.

¡Ah! nos en desenydavam: Las Circunstancias ens allista en las filas d'en Polavieja; nosaltres no hi tenim cap relació ab aquest senyor ni'l coneixém ni de vista. Mes ara que 'l partit de la mucha caballeria, mucha infanteria y mucha guardia civil se troba acéfalo, per la afinat d'ideas tal vegada los hi convinga lo general: aquest ó bé un altre, tantseval.

Avuy es lo dia de la setmana senyalat pera que nostre Ajuntament celebri la sessió ordinaria de primera convocatória, pero per no perdre la costum ab seguretat que no se celebrará.

Lo cel continuá ahir ennuolat lluhint per la tarde lo sol alguns ratos.

Segons llegim lo Regiment d'Aloántara que guarnex nostra ciutat ha sigut traslladat a Valencia venint a sustituirlo lo de Tetuán.

Avuy fa dos anys que morí cristianament com havia viscut lo patriarca de las lletas catalanas en Marrián Aguiló. L'home que com ell consagrà tota la vida al conreu de las lletas de nostra terra pot morir, pero son recort no morirá may entre 'ls catalanistas. Deu fessi que molt aviat poguéem veure aixecat lo monument literari que ell mateix se construhí y treballá ab púlcritud extremada. Lo Dicoionari d'en Aguiló immortalisantlo a n'ell farà un gran bé a Catalunya.

Llegim:

«Los senyors Romero Robledo y Sagasta han celebrat una conferencia pera tractar d'assumptos relacionats ab los traballs de la Comissió d'actas.

En dita conferencia han convingut en que sempre que s'presenti una acta d'una circunscripció determinada, y tal acta sigui declarada grave ó leve, aquest caràcter alcansi al total de las actas de la mateixa circunscripció.

Ab molt gust fem constar la millora de nostre estimat company en la premsa lo director de «La Vanguardia», don Modest Sanchez Ortiz. Desitjém de tot cor que dintre pochi dias poguéem donar la noticia de que, totalment restablert, s'ha encarregat altra volta de la direcció del esmentat diari.

Nostre estimat confrare «La Veu del Vallés» en una interessant monografía que publica de Cardedeu, denuncia que s'están trayent las pedras del dolmen que existeix en terme d'aquella vila. Actualment s'han separat ja las pedras que forman l'entantament de sobre las gambas.

Afegeix lo confrare, que 'l propietari dels terrenos ahont hi ha 'l dolmen, fa servir las pedras per posar fitas a sa propietat.

¿No s'podria corretgir aquest abús?

Per l'Excm. Sr. Rector de la Universitat de Barcelona ha sigut nombrat pera desempenyar lo càrrech de mestre interí de Poboleda D. Joan Joseph Mi-quel Jan.

Segons nostras noticias, la important Associació Regionalista de La Bisbal está preparant un certámen literari, que particularment per la novetat ab que s'constituirá 'l Jurat, cridarà poderosament l'atenció.

L'acte del repartiment de premis als escriptors llorejats, s'efectuará lo dia 17 d'Agost, tercer dia de la festa major d'aquella vila.

Esperém que dintre pochi dias se podrá donar a coneixer lo cartell y la definitiva constitució del Jurat.

Lo senyor Romero Robledo ha dit que té la confiança de que 'l senyor Revengú será proclamat diputat per Morcia.

Ha afegit que si no s'fes aixis, ell se cuydará de treure la careta a n'aquells que va en comprometre lo bon nom d'en Castelar ab fins merament particulars.

Se fan traballs pera tenir a Vendrell un bon contingent de tropa.

Al efecte, ja fa alguns dias se reñniren los industrials que componen lo Sindicat germinal de Consums, acordant posarse al costat de l'Alcaldia pera tal objecte, oferintse per sa part a renunciar los drets de Consums que 'ls hi podrían tocar per la entrada dels articles destinats al suministre de las tropas de la gúnticció sollicitada.

Cas de prosperar la idea, s'utilisaría per estancia de las tropas, un espayós local, quin arrendament se gestiona.

A las festas que se celebrarán a Manresa ab motiu de la commemoració de la jornada del Bruch, hi assistirán los senyors bisbe de Vich Dr. Morgades y 'l gobernador civil senyor Marina, que han sigut galantment convidats per la Corporació municipal d'aquella localitat.

Lo dissapte s'trobava detingut en la Central de telégrafos de Madrid un despatx procedent de aquesta ciutat y cuas senyes eran las següents: «Miguel Ventura, Maura, I. duplicado».

Durant lo passat mes de Maig, per lo «Centre d'aficionats a la cassa», han sigut premiats vuyt vehins d'aquesta ciutat per haver mort a altres tantas guineus.

Igualment s'han presentat en la citada societat quinze serps mortas, pera ser gratificadas las personas que las presentaren. La que tenia menos llargada era de 1 metre 15 centimetre.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferentes especies, puja a pes-915'00.

Regna gran excitació a Cádiz, especialment entre la gent del moll, ab motiu d'un escandalós succés ocorregut diumenge passat.

A bordo de la goleta inglesa «Lyttén Jewfs», que fa dos dias que s'troba descarregant carbó, prestava sos serveys un carrabiner aomenat Francisco Villar. Baixaren a terra los tripulants de la goleta, quedant solament a bordo lo pilot y dos mariners.

Per la tarde anaren a visitar la goleta tres mariners, se creu que tripulants del barco alemany «Hau-

burg», los quals estigueren bebent ab lo pilot y 'ls mariners del «Lytton».

Quan se despdián d' aquets los alemanys s' aproximaren al carrabiner y mentres un d' aquets li ensenyava un grapat de monedas, dihentli «Pren, para tu», los altres intentaren despullarlo.

Lo carrabiner, lluytant desesperadament, logrò salvarse d' una vergonya espantosa, pero quedà ab tota la roba destrossada.

Se produhí la consegüent alarma y 'ls mariners alemanys se tiraren al aygua per no ser detinguts.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

En virtut de lo acordat per la Corporació municipal, aquesta Alcaldia ha acordat enagenar en pública subasta los solars situats davant dal Hospital Civil d' aquesta ciutat compresos en los carrers de Próspero de Botarull, carretera d' Alcolea, camí d' Aleixar y part posterior del carrer de Sant Elías senyalats en los planos ab las lletres A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. y M., baix tos tipos de valoració y plech de condicions que estarà de manifest en lo Negociat de Foment de la Secretaría municipal.

La subasta tindrà lloch en lo Saló de Cent d' aquestas Casas Consistorials lo dia 19 del actual á las onze en punt del matí, baix la presidencia del suscrit Alcaldede ó regidor á qui delegui y del representant de la Corporació municipal ab subjecció á las prescripcions del Real decret de 4 de Janer de 1883 per medi de pujas de paraula entre 'ls licitadors per espay de deu minuts per cada un dels solars á que s' presentipostor devent presentar previament davant la taula de subasta, los qui en ella vulgan pendre part, la cédula personal y 'l resguard d' haver dipositat en la caixa municipal l' import del 5 per 100 del valor total del solar ó solars para 'ls quals desitjin fer proposició, adjudicantse la subasta, provisionalment, al que resulti més beneficiós postor fins la adjudicació definitiva que farà l' Ajuntament, elevante 'l contracte á escriptura pública.

Lo que s' anuncia al públich para general coneixement.

Reus 6 Juny de 1899.—L' Alcalde, Joseph María Berrás.—P. A. de S. E.—Lo Secretari, Joseph de Montagut.

Registre civil

del dia 5 de Juny 1899

Naixements

Francisco Salomé Teixidó, de Joseph y Carme.—Francisca Vernis Vilaseca, de Francisco y Teresa.

Matrimonis

Francisco Padró Mallafre, ab María Felip Pellicer.

Defuncions

Rosa Rom Vaqué, 8 mesos, Santa Anna, 34.—Ramon Solé Tramur, un any, Sant Vicens, 24.—Ramon Anton Sanchez, 21 anys, Hospital Civil.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Robert.
Sant de demà.—Sant Selustià.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 4

De Civitavecchia en 7 dias, berg. gol. italiá Adelia de 171 ts., ab dogas, consignat á D. Joan Gossé.
De Barcelona en un dia, llent Enrique de 44 ts., en lastre, consignat á don Joan Mallol.
De Civitavecchia en 5 dias, berg. gol. italiá Beatrice de 93 ts., ab dogas, consignat á don Lluís Agostini.
De Civitavecchia y Vinaroz en 21 dias, berg. goleta Baltasar de 190 ts., ab dogas, consignat á don Joan Mallol.

Despatzadas

Cap.

Entradas del dia 5

De Nàpols y Catinia en 7 dias, vapor noruech Sebubal de 753 ts., ab sofre, consignat als senyors Boada germans.
De Cette en un dia, vapor Correo de Cartagena de 253 ts., ab hocoys buyts.

Despatzadas

Pera Cette vapor Correo de Cartagena, ab vi.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	61.55	Cubas del 86	68.12
Orenses	12.90	Cubas del 90	59.25
S. Juan		Aduanas	89.50
Norts	56.90	Ob. 5 0/0 Almansa	
Fransas	46.65	Id. 3 0/0 Fransas	43.25
Filipinas			

PARIS

Exterior 66.05 Norts

GIROS

Paris 22.60 Londres 30.90

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerca de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 60 dias fetxa.			31.95
Londres vista			
Paris 60 dias fetxa	21.	24.	
Paris vista			
Perpignan vista			

VALORS LOCALS

	Plas.	Plas.
ACCIONS		
Gas Reusense.	600	
Industrial Farinera	500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	495	
Manufacturera de Algodón	90	100
Compañía Reusense de Tranvias		
Compañía Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100	200	

Anuncis particulars

“EL BRONCISTA”

Carrer Major, número 18.—REUS
Taller especial para la reforma dels aparatos gas y petroli á electricitat.
Construccions de tota classe d' aparatos para la electricitat, gas, petroli y espelmas.
Incandescencia per lo gas y alcohol ab metzeros del sistema més adelantat.
Lámparas á focó ab lo metzero «Universal».
Restauració y reparació á preus limitats de tota classe d' aparatos, especialitat de la casa.
Instalacions para aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llanneria.
Instalació de timbres eléctricos ab material assegurat.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas eleusense» acaba de ficosar preus inverossímils al fluit Réctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aq uest scort del Gas Reusense donarà com á immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y se substitució per lo fluit eléctrich. Comprenentho aixís nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant á cap en aquestos moments á fi de servir en breu plasso las demanias que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn rigurós.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» ficsa á sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los acepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant donqui un servey regular d' alumbrat eléctrich, nostra Societat establirà para 'ls seus abonats los preus següents:

Gas Reusense

Alumbrat eléctrich

Establert ja 'l servey del alumbrat eléctrich, aquesta Societat suministrará lo fluit ahont vulga que 's demani, desde la posta á la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, á saber:

Una lámpara incandescent de 5 bujias,	pessetas 1'25	al mes.
> > > de 10 > >	1'75	al >
> > > de 16 > >	2'50	al >
> > > de 25 > >	3'75	al >

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d' una lámpara de 10 bujias durant trenta horas) pessetas 0'50.

Aixi mateix continuarà practicant gratuitamente las instalacions particulars.

Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Singles 12
REUS

LLIBRERIA

Singles 12
REUS

Cumplert assortit d' objectes d' escriptori. Id. id. de llibres de 1.ª ensenyansa. Id. id. de llibres ratllats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.

TOT A PREUS VENTATJOSOS.

No vos equivoquéu.—Singles, 12.—Reus.

	Plas.
Una lámpara incandescent de 5 bujias	1'25
de 10	1'75
de 16	2'50
de 25	3'75
Preu del kilowat, hora.	0'50

En quant á las instalacions se fan desde svuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se 'ns porte á la lloyta, á ella aném ab la tranquilidat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus intereses.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Telégramas

Madrid 6.

En lo cuartel dels Doks ha ocorregut un sangrent succés.

Lo capitá don Joseph Bórday, ha sigut agredit per un sargento de mais antecedents qui li dispará quatre tiros de revolver.

Lo sargento havia sigut représ per son capitá.

Las feridas del senyor Bórday no son graves.

Lo sargento s' ha suicidat disparantse un tiro en lopols.

—L' enterro del que fou en vida ilustre home públich, senyor Carvajal, ha resultat un acte solemne.

Han assistit politichs y representacions numerosas de tots los partits y classes sociales.

—Los republicans encara no han adoptat cap dels acorts de que aquesta tarde s' enrahonava para protestar del article publicat per «El Nacional» contra Morayts.

Paris.—Lo Consell de ministres ha acordat rellevar al procurador general que entenia en lo procés de Derouléde.

També s' ha acordat per lo Govern donar ordre de que s' procedeixi contra 'l mejor Estherhezy.

A consecuencia de la detenció del conde Dison autor de la agresió contra 'l President de la República ha sigut tancat lo club d' automóvils del que Dison era president.

—Un despaij de Nova York dona compte de que Máximo Gomez está gravement malsit á la Habana.

—Nova York 5.—Lo corresponsal de «The New York Herald» á Manila diu que 'l general Hanz ha avansat ab forses d' infanteria, cavalleria y artilleria para pendre posiciones.

L' objecte d' aquestas forses consisteix en treure als insurrectes de Lagos.

La retaguardia també prengué possessions y 'ls tegelos abandonaren á Pasao, incenciantho en sa major part.

Im p. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

